

opinie & analyse

WETTELIJK KADER VOOR FISCALE REGULARISATIE IS EN BLIJFT NODIG

Het is te kort door de bocht om iedereen die gebruik maakt van fiscale regularisatie af te schilderen als een hardnekkige fraudeur, schrijft **STIJN DE MEULENAER**. Heel wat dossiers dragen immers de stempel van een verleden waar fiscaal oncorrect gedrag nog getolereerd werd.

Tussen wit en zwart (geld) ligt veel grijs

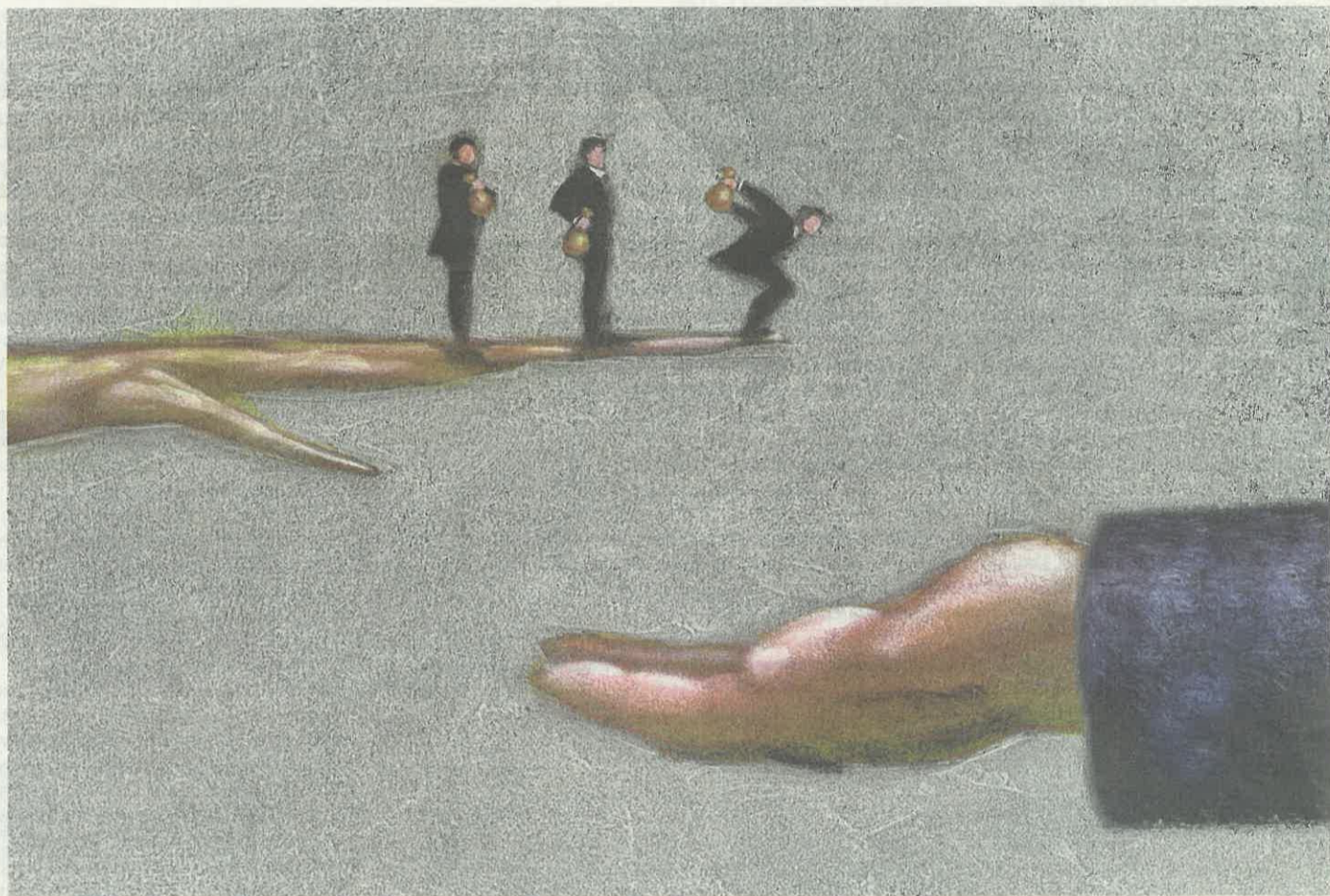

STIJN DE MEULENAER

Wie? Advocaat, executive professor Antwerp Management School (UA) en docent KHBO.

Wat? Het vraagt tijd om de uitwassen van een fiscaal gedoogbeleid recht te trekken.

ken.

© getty images

Op 1 januari 2014 kwam officieel een einde aan de mogelijkheid om ontdoken belastingen te regulariseren via het Contactpunt fiscale regularisaties in Brussel. In 2013 had een recordaantal belastingplichtigen, gedreven door de steeds toenemende nationale en internationale fiscale transparantie, beslist om nog van die procedure gebruik te maken om fiscaal en strafrechtelijk in het reine te komen met hun fiscale zonden uit het verleden.

Ons kantoor begeleidde in die periode een tweehonderdtal regularisatieaangiftes, wat ons toeliet om een algemene indruk te krijgen van het landschap van de fiscale fraudeurs in Vlaanderen.

Wat daarbij opviel was dat het gros van de dossiers die wij begeleidde aangiftes waren van zogenoemde 'grijze inkomsten'. Anders gezegd: legaal en dus al belast inkomen dat in België werd vergaard, maar dat daarna buiten het zicht van de Belgische fiscus in het buitenland werd belegd. In fiscale termen: er werd geen roerende voorheffing betaald op de intresten en dividenden die dat kapitaal genereerde. In geval van overlijden werd het buitenlandse kapitaal vaak ook niet aangegeven bij de nalatenschap, zodat er geen successierechten op werden betaald. Slechts in een minderheid van de gevallen ging het over echt zwart vermogen (nooit aangegeven inkomsten), en in nog minder gevallen was er sprake van ingewikkelde constructies of ernstige fiscale fraude.

Coupons in het buitenland

Een tweede vaststelling is dat veel regularisatiedossiers een 'rijpingsproces' nodig hebben, omdat de fiscale zonden vaak door inmiddels hoogbejaarde personen werden gepleegd in een tijdgeest waar 'coupons innen' in het buitenland de normaalste zaak van de wereld was en zelfs werd aangemoedigd vanuit de sector. Kleine grensgemeenten die tientallen relatief grote bankkantoren telden waren schering en inslag. Vandaag zijn die kantoren verdwenen en is de tijdgeest veranderd. Wat algemeen aanvaard werd jaren geleden, wordt vandaag zowel fiscaal als strafrechtelijk aangepakt, en maar goed ook.

Er zou een verschil in boetetarief moeten zijn tussen 'hardnekkige weigeraars' en 'ongelukkige derden'

Wat ook opviel was dat, ook na 16 juli 2013 – de periode vanaf wanneer ook ernstige fiscale fraude kon worden geregulariseerd – die tendens gelijk bleef. Hoewel de boetes vanaf 16 juli 2013 werden verhoogd, stelden we enigszins tot onze verbazing vast dat de meerderheid van de door ons ingediende dossiers nog altijd regularisaties van 'grijze vermogens' betroffen (die eigenlijk goedkooper hadden kunnen worden geregulariseerd voordien).

Ook na afloop van de mogelijkheid om via het Contactpunt te regulariseren krijgen we – weliswaar minder dan in 2013 – nog

geregeld aanvragen binnen voor regularisatiedossiers, en nog steeds gaat het in hoofdzaak over regularisatie van 'grijze vermogens'.

Gemoedsrust

Zijn dit allemaal halsstarrige weigeraars die slechts onder extreme druk tot inkeer komen, zoals in het redactioneel commentaar beweerd wordt (*DS 3 februari*)? Die zullen er wellicht zijn, maar in de meeste dossiers stellen we vast dat de verklaring voor de laattijdige regularisatie eerder berust op menselijke oorzaken dan op echte fiscale hardnekkigheid. Meermaals hebben wij ervaren dat erfgenamen ons pas benaderden toen hun grootvader was overleden, en ons meedeelden dat zij allang wilden regulariseren, maar er hun hoogbejaarde grootvader op het eind van zijn leven niet meer durfden over aan te spreken.

Moeten we als maatschappij niet inzien dat we decennialang fiscaal incorrect gedrag

hebben getolereerd, en dat de gevolgen daarvan uitwissen niet in één decennium kan gebeuren? Is het dan zoveel 'fiscaal rechtvaardiger' om erfgenamen van fiscale zondaars die pas zijn overleden na 2013 zoveel harder aan te pakken met harde repressie?

In die zin is de praktijk die in de loop van 2014 is gegroeid binnen de fiscus perfect begrijpelijk en allicht de minst slechte oplossing om nog te regulariseren. Veel beter zou het zijn mocht de wetgever opnieuw duidelijk de bakens uitzetten waarbij hij – naast het onderscheid tussen 'gewone' en 'ernstige' fiscale fraude – gerust een verschil in boetetarief zou mogen maken tussen 'hardnekkige weigeraars' en 'ongelukkige derden'. En geef spontane angevers als het even kan meteen ook de mogelijkheid om strafrechtelijk gemoedsrust te krijgen, wat met de huidige praktijk niet meer kan en nochtans een noodzakelijk sluitstuk van de fiscale regularisatie is.